

YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ'NE EK PROTOKOL

Strazburg, 15.III. 1978

Bu Protokol'ü imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

7 Haziran 1968 tarihinde Londra'da imzaya açılan, Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesi (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır) hükümlerini dikkate alarak;

Anılan Sözleşme ile oluşturulan uluslar arası karşılıklı yardım sisteminin , ceza huuku ve usulü alanına da, Sözleşmeye katılan Akit taraflara açık çok yanlı bir çerçeve içinde, genişletilmesi isteğini göz önünde tutarak;

Yasal dava işlemlerine başvurmayı önleyen ekonomik engellerin ortadan kaldırılması ve ekonomik yönden durumları elverişli olmayan kimselerin üye devletlerde haklarını daha kolay kullanmaları amacıyla, ayrıca Sözleşme ile hukuki ve ticari konularda oluşturulan adli yardım ve danışmanlık alanındaki sistemin kapsamının genişletilmesi isteğini gözönünde tutarak;

Sözleşme'nin 1. maddesinin, 2. fıkrasının, iki veya daha fazla Akit Tarafın,

kendi aralarında, Sözleşme kapsamını, Sözleşme'de değinilen başka alanlara genişletmeyi kararlaştırabilecekleri hükmünü öngördüğünü kaydederek;

Sözleşmenin 3. maddesinin 3. fıkrasının, iki veya daha fazla Akit tarafın, kendi aralarında, Sözleşmenin kapsamını adli makamlar dışındaki makamların taleplerine genişletmek hususunda anlaşabilecekleri hükmünü öngördüğünü kaydederek;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

KISIM I

Madde 1

Akit Taraflar, Sözleşme hükümlerine uygun olarak, cezai tedbirlerin yerine getirilmesine ilişkin kanun hükümleri ile birlikte kovuşturma makamları da dahil olmak üzere, ceza alanındaki adli teşkilat ile maddi ve usul kanunları hakkında birbirlerine bilgi vermeyi üstlenirler. Bu yükümlülük, bilgi isteminde bulunduğu sırada talep eden Tarafın adli makamlarının yargı yetkisine giren suçların kovuşturması ile ilgili tüm işlemlere uygulanır.

Madde 2

1. Madde belirtilen alanda konular hakkındaki bir bilgi istemi:
  - a. Yalnız bir mahkemeden değil ayrıca suçların kovuşturulması veya kesinleşmiş ve bağlayıcı nitelikteki mahkumiyet kararlarının yerine getirilmesinde yargı yetkisini haiz bir adli makamdan gelebilir; ve
  - b. Yalnız kovuşturmanın fiilen başlatılması halinde değil ayrıca kovuşturma başlatılmasının öngörülmesi halinde de yapılabilir.

KISIM II

Madde 3

Sözleşmenin 1. Maddesinin 1. fıkrasında yer alan yükümlülük çerçevesinde, Akit Taraflar bilgi istemlerinin;

- a. Yalnız bir adli makamdan değil ayrıca resmi adli yardım sistemi içinde ekonomik yönden zayıf durumda bulunan kimseler adına hareket eden veya yasal danışmanlık yapan herhangi bir kişi veya makamdan da gelebileceği;
- b. Yalnız kovuşturmanın fiilen başlatılması halinde değil ayrıca kovuşturma başlatılmasının öngörülmesi halinde de yapılabileceği;

Hususlarında anlaşmaya varmışlardır.

Madde 4

1. Sözleşme'nin 2. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen şekilde iletici makam olarak görev yapmak üzere bir veya birden fazla makam oluşturmamış veya tayin etmemiş olan her Akit Taraf, bu Protokol'ün 3. maddesine uygun olarak herhangi bir bilgi isteminin yetkili yabancı alıcı makama iletilmesini sağlamak amacıyla bir makam veya makamları oluşturacak veya tayin edecektir.
2. Her Akit Taraf önceki fıkra gereğince tayin ettiği veya oluşturduğu iletici makam veya makamların isim ve adresini Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirecektir.

KISIM III

Madde 5

1. Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdi edildiği sırada, bu Protokol'ün I. ve II. Kısım hükümlerinden yalnız biriyle bağlı olacağını beyan eder.

2. Böyle bir beyanda bulunmuş olan bir Devlet daha sonra herhangi bir zamanda Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bir bildirimde bulunmak suretiyle I. ve II. Kısımlardaki hükümlerin tamamıyla bağlı olacağını beyan edebilir. Söz konusu bildirim alındığı tarihten itibaren hüküm ifade edecektir.

3. I. ve II. Kısımlardaki hükümlerin tamamıyla bağlı olan bir Akit Taraf, herhangi bir zamanda, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bir bildirimde bulunmak suretiyle I. ve II. Kısımlardan sadece birinin hükümleriyle bağlı olacağını beyan edebilir. Bu bildirim, alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

4. I. veya II. Kısım hükümleri yalnız söz konusu Kısımla bağlı bulunan Akit Taraflar arasında uygulanacaktır.

Madde 6

1. Bu Protokol Sözleşme'yi imzalamış bulunan, Avrupa Konseyi Üyesi Devletlerin bu Protokol'e ve taraf olabilmeleri için;

a. Onay, kabul veya tasvip şartı olmaksızın imza ile;

b. Onay, kabul veya tasvip şartı ile imza halinde, onay, kabul veya tasvip ile;

İmzalarına açık olacaktır.

2. Onay, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

3. Avrupa Konseyi üyesi bir Devlet Sözleşme'yi aynı zamanda veya daha önceden onaylamamış veya kabul etmemiş olduğu takdirde, bu Protokol'ü onay, kabul veya tasvip edebilir.

Madde 7

1. Bu Protokol, Avrupa Konseyi'ne üye üç Devletin 6. madde hükümlerine uygun olarak bu Protokol'e taraf oldukları tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

2. Bu protokol onay, kabul veya tasvip şartı olmaksızın Protokol'ü daha sonra imzalayacak veya onaylayacak, kabul edecek ya da tasvip edecek her üye Devlet bakımından, söz konusu imza tarihinden veya onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdi tarihşnden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 8

1. Bu Protokol'ün yürürlüğe girmesinden sonra Sözleşme'ye katılan veya katılmak için davet edilen her devlet Bakanlar Komitesi tarafından ayrıca bu Protokol'e de katılmaya davet edilebileceklerdir.
2. Bu katılma, tevdi edildiği tarihten üç ay sonra hüküm ifade edecek olan bir katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdi suretiyle gerçekleştirilecektir.

Madde 9

1. Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdi edildiği esnada, bu Protokol'ün uygulanacağı ülke veya ülkeleri belirtebilir.
2. Her Devlet, onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdi sırasında veya daha sonraki bir tarihte Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapacağı bir beyanla, bu Protokol'ü beyanında belirttiği ve uluslar arası ilişkilerinden sorumlu olduğu veya adına yükümlülük almaya yetkili kıldığı diğer bir ülkeye veya ülkelere teşmil edebilir.
3. Önceki fıkraya uygun olarak yapılmış olan her beyan, sözkonusu beyanda zikredilen herhangi bir ülkeyle ilgili olarak, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapılacak bir bildirimle geri alınabilir. Sözkonusu geri alınma, bildirim Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde 10

1. İlgili her Akit Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirimde bulunmak suretiyle bu Protokol'ün feshini ihbar edebilir.
2. Fesih, söz konusu bildirim Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade edecektir.
3. Sözleşmenin feshi, otomatik olarak bu Protokol'ün de feshedilmesi sonucunu meydana getirecektir.

Madde 11

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey üyesi Devletlerle, Sözleşmeye katılmış olan her Devlete aşağıdaki hususları bildirecektir:

- a. Onay, kabul veya tasvip şartına bağlı olmayan her imzayı;
- b. Onay, kabul veya tasvip şartına bağlı olan her imzayı;

- c. Her onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdiini;
- d. 7. madde gereğince bu Protokol'ün yürürlüğe girdiği her tarihi;
- e. 4. madde hükümleri gereğince alınan her bildirim;
- f. 5. madde hükümleri gereğince alınan her beyan ve bildirim;
- g. 9. madde hükümleri gereğince alınan her beyan ve söz konusu her beyanın geri alınmasını,
- h. 10. madde hükümleri gereğince alınan her bildirimle, fesih ihbarının hüküm ifade edeceği tarihi,

Bunu teyiden, usulüne uygun olarak yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri bu Protokol'ü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan tek bir nüsha halinde, her iki metinde aynı derecede geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca olarak 15 Mart 1978 tarihinde, Strazburg'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri imzalayan ve katılan Devletlerin her birine onaylı örneklerini iletacaktır.